

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią

Tabela uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych

Nr przepisu rozporządzenia	Instytucja zgłaszająca uwagi	Treść uwagi	Komentarz MRPiPS
Uwagi ogólne	NSZZ	Zawężenie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia wyłącznie do kobiet w ciąży lub karmiących dziecko piersią stanowi jednoznaczne obniżenie dotychczasowych wymagań ustalonych w prawie polskim. Przyjęte rozwiązania powinny uwzględniać dobrostan pracownika z uwzględnieniem jego całego cyklu życia i wynikających z tego tytułu różnic i zmian fizjologicznych, mających znaczących wpływ na jego funkcjonowanie	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zakres rozporządzenia został zmieniony w związku z uznaniem przez Komisję Europejską przepisów artykułu 176 Kp za niezgodne z postanowieniami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/73/WE z dnia 23 września 2002 r. zmieniającej dyrektywę Rady 76/207/EWG w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy. Do lekarza medycyny pracy, w ramach badań wstępnych i okresowych, należy uwzględnienie różnic i zmian fizjologicznych następujących wraz z wiekiem pracownika, co zostało uregulowane w odrębnych przepisach.
Uwagi ogólne	KL	Należałoby rozważyć wzmocnienie	<u>Uwaga nieuwzględniona</u>

		elementu informowania pracodawcy o fakcie bycia w ciąży, aby już na początku ciąży pracodawca mógł natychmiast zareagować i przenieść pracownicę na inne – bezpieczne dla stanu ciąży stanowisko pracy.	Obowiązek informowania o fakcie bycia w ciąży jest poza zakresem projektowanego rozporządzenia.
Tytuł i zapisy w treści rozporządzenia	RCL	Zapisy zawarte w rozporządzeniu powinny być spójne z brzmieniem przepisu upoważniającego zawartego w art. 176 Kodeksu pracy.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Obecne brzmienie tytułu: „Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią”. Zapisy zawarte w treści rozporządzenia zmieniono odpowiednio.
Tytuł	SOP	Propozycja wymienienia w kolejności stopnia zagrożenia prac jako uciążliwe, szkodliwe i niebezpieczne.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zapis tytułu rozporządzenia powinien być tożsamy z brzmieniem przepisu upoważniającego.
§ 2	RCL	Przepis o utracie mocy dotychczasowego rozporządzenia należy zastąpić odnośnikiem do przepisu o wejściu w życie projektowanego rozporządzenia.	<u>Uwaga uwzględniona</u>
Załącz. cz. I ust. 1 pkt 5	SOP	Propozycja uściślenia postanowienia „ręczne	<u>Uwaga uwzględniona</u> W warunkach pracy zawodowej, kobiety w ciąży – zdaniem

		przenoszenie ciężarów pod górę”.	instytutów naukowych – nie powinny przenosić przedmiotów pod górę, bez względu na nachylenie powierzchni. Dlatego też przyjęto zapis wykluczający wykonywanie tego typu pracy przez kobiety w ciąży przy pracy stałej, dopuszczając jednak możliwość przenoszenia przez nie bardzo lekkich przedmiotów (o ciężarze do 1 kg) pod górę wyłącznie wówczas gdy taka praca ma charakter dorywczy. Słowo „ciężarów” zostało zastąpione słowem „przedmiotów” (w związku z uwagą zgłoszoną w trybie roboczym przez RCL).
Zał. cz. I ust. 1 pkt 8 i ust. 2 pkt 11	SOP	Ujednolicenie zapisów.	<u>Uwaga uwzględniona</u> W obu punktach przyjęto zapis „ręczne przenoszenie materiałów ciekłych...”
Zał. cz. I ust. 1 pkt 8 i ust. 2 pkt 11	KL SOP	Propozycja uściślenia postanowienia o zakazie ręcznego przenoszenia materiałów ciekłych z określeniem normatywu (wagi i temperatury).	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W warunkach pracy zawodowej, kobiety w ciąży – zdaniem instytutów naukowych – nie powinny przenosić żadnych tego typu materiałów.
Zał. cz. I ust. 1 pkt 12	KL	Zgłoszono wątpliwość czy 15-minutowa przerwa dla kobiet w ciąży obejmuje 5-minutową przerwę	<u>Uwaga uwzględniona</u> Proponowany zapis: 12) prace na stanowiskach z monitorami

		<p>należną każdemu pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku wyposażonym w monitor ekranowy – czy też jest przerwą dodatkową. Właściwe byłoby przyjęcie, że 15-minutowa przerwa dla kobiet w ciąży nie jest przerwą dodatkową – po uwzględnieniu 5-minutowej przysługującej wszystkim pracownikom na takim stanowisku pracy, kobiety w ciąży otrzymują jedynie dodatkowe 10 minut na każdą godzinę pracy.</p>	<p>ekranowymi – w łącznym czasie przekraczającym 8 godzin na dobę, przy czym czas spędzony przy obsłudze monitora ekranowego nie może jednorazowo przekraczać 50 minut, po którym to czasie powinna nastąpić co najmniej 10-minutowa przerwa, wliczana do czasu pracy”. Przy tak skonstruowanym zapisie został doprecyzowany charakter przerw, przy zapewnieniu wyższego poziomu ochrony dla kobiet w ciąży niż dla ogółu pracowników (dla których przewidziana jest 5-minutowa przerwa po każdej godzinie pracy).</p>
Załącz. I ust. 1 pkt 12	PRP	<p>Z projektowanego przepisu wprost nie wynika, że ma to być ciągle 45 minut pracy i 15 minut przerwy, co powinno zostać doprecyzowane. Problem z weryfikacją, czy pracodawca przestrzega zasad udzielania przerw.</p> <p>Propozycja wprowadzenia dodatkowej (oprócz przerwy, o której mowa w art 134 K.p.) 30 minutowej przerwy do wykorzystania przez pracownicę w ciąży</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona</u> Patrz wyjaśnienie powyżej.</p> <p><u>Uwaga nieuwzględniona</u> Dla zmniejszenia obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego podczas pracy przy obsłudze monitorów ekranowych (wykonywanej</p>

		(w zależności od samopoczucia).	w niezmienniej pozycji ciała) lepsze efekty daje wprowadzenie częstszych przerw. Zachodzi obawa, że półgodzinna przerwa mogłaby być wykorzystywana jednorazowo w ciągu dnia pracy, co byłoby niezgodne z intencją legislatora.
Załącznik cz. I ust. 1 pkt 12	SOP	Propozycja zapisu: „[...] w łącznym czasie przekraczającym 8 godzin na dobę i 45 minut przy obsłudze monitora w każdej godzinie pracy, z zapewnieniem 15 minutowej przerwy”.	<u>Uwaga częściowo uwzględniona</u> Patrz wyjaśnienie powyżej.
Załącznik cz. I ust. 2 pkt 12 a) oraz pkt 14 a) i b)	PIP	Propozycja wykreślenia przymiotnika „jednokołowa”, gdyż taczka w powszechnie przyjętym rozumieniu tego pojęcia, posiada jedno koło jezdne.	<u>Uwaga częściowo uwzględniona.</u> Zapis obu punktów został zmieniony. Proponuje się nowy zapis : „wózki jednokołowe (taczki)”.
Załącznik cz. I ust. 2 pkt 12 c)	NSZZ PIP	Użyta nazwę „wózki 3- lub 4-kołowe” zastąpić nazwą „wózki 3- i więcej kołowe”.	<u>Uwaga uwzględniona</u>
Załącznik cz. II	KL	Propozycja połączenia pkt 1 i 2.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> w związku z rozszerzeniem zapisu zgodnie z uwagą zgłoszoną przez RCL (patrz wyjaśnienie poniżej).
Załącznik cz. II	RCL	Regulacja wymaga skonkretyzowania tak, by wynikało z niej (choćby zakresowo) do jakiej Polskiej Normy występuje w niej odesłanie.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Proponowany nowy zapis załącznik cz. II „1) prace w mikroklimacie gorącym w warunkach, w których wskaźnik

			PMV (przewidywana ocena średnia), określany zgodnie z Polską Normą dotyczącą tych prac, jest większy od 1,0; 2) prace w mikroklimacie zimnym w warunkach, w których wskaźnik PMV (przewidywana ocena średnia), określany zgodnie z Polską Normą dotyczącą tych prac, jest mniejszy od - 1,0;"
Załącznik cz. VII pkt 1 i 4	SOP	Powoływanie się w rozporządzeniu na rozporządzenie PE oraz rozporządzenie MZ w sprawie substancji chemicznych [...] może stwarzać pracodawcom trudności we właściwym ustaleniu wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży lub karmiących dziecko piersią (np. odnośnie pyłów drewna).	<u>Uwaga</u> <u>niewzględniona</u> Nie jest możliwe wpisanie listy wszystkich substancji do projektu rozporządzenia; zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej, przepisy mogą zawierać odwołanie do dostępnych aktów prawnych, w tym prawa UE. Należy pamiętać, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin stosuje się bezpośrednio.
Załącznik cz. VII pkt 2	SOP	Postanowienie: „prace w narażeniu na niżej wymienione substancje chemiczne niezależnie od ich stężenia w środowisku pracy” –	<u>Uwaga</u> <u>niewzględniona</u> Należy podkreślić, że w nadrzędnych aktach prawnych brak jest definicji „narażenia”, a w innych

		<p>budzi wątpliwości gdyż pracę „w narażeniu” należałoby uznawać zawsze jeśli czynnik szkodliwy występuje w środowisku niezależnie od jego stężenia.</p>	<p>rozporządzeniach istnieją pewne rozbieżności dotyczące tego pojęcia. Aby uniknąć wątpliwości co do możliwości wykonywania przez kobiety w ciąży oraz kobiety karmiące piersią pracy z określonymi substancjami chemicznymi w obu przepisach (pkt 1 oraz pkt 2 w części VII) wskazano, że praca w narażeniu na wymienione substancje jest wzbroniona niezależnie od ich stężenia w środowisku pracy.</p>
Zał. cz. VII pkt 4	SOP	<p>Propozycja posługiwania się jednolitym nazewnictwem, zamiast sformułowania: „.....dochodzi do uwalniania substancji chemicznych.....”, zapisać: „.....praca w narażeniu na....”</p>	<p><u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zapis tego punktu powinien być tożsamy z zapisem zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.</p>

Wykaz skrótów:

KL – Konfederacja Lewiatan

NSZZ – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”

PIP – Państwowa Inspekcja Pracy

PRP – Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej

RCL – Rządowe Centrum Legislacyjne

SOP – Stowarzyszenie Ochrony Pracy